

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobkyně: **V. H.**, zastoupené JUDr. Milanem Janíčkem, advokátem se sídlem Slovanská 21, Šumperk, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální úřad v Opavě**, se sídlem Praskova 11, Opava, **za účasti:** S. S., o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2010, č. j. ZKI-O-89/531/2010/60, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 5. 2012, č. j. 22 A 206/2010 - 39,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Stěžovatel **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalobkyni **se přiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 5.808 Kč. Tuto částku je stěžovatel povinen žalobkyni uhradit ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností žalovaný (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) ze dne 24. 5. 2012, č. j. 22 A 206/2010 - 39 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž bylo rozhodnuto, že se jeho rozhodnutí ze dne 25. 10. 2010, č. j. ZKI-O-89/531/2010/60 (dále jen „napadené rozhodnutí“), pro vady řízení zrušuje a věc se mu vrací k dalšímu řízení.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobkyně se na základě kupní smlouvy ze dne 9. 4. 1933 stala vlastnicí pozemku nyní evidovaného pod parc. č. 3558

v k. ú. Zábřeh na Moravě. Pan S. S., nar. X, a paní M. S., nar. X, se na základě kupní smlouvy ze dne 2. 1. 1963 stali spoluvlastníky mimo jiného i pozemku nyní evidovaného pod parc. č. 3559 v k. ú. Zábřeh na Moravě. Dne 14. 9. 2010 přitom vlastnictví posledně jmenovaného pozemku přešlo na Sa. S., nar. X, bytem X (dále také „Sa. S. mladší“), a to na základě darovací smlouvy ze dne 14. 9. 2010.

Pozemek parc. č. 3558 byl původně součástí pozemku parc. č. 250/1 a parc. č. 141/1 a k jeho vzniku došlo dne 1. 3. 1971 na základě nové evidence nemovitostí podle hranic zjištěných při technickohospodářském mapování prováděném v letech 1968–1970 v k. ú. Zábřeh, Skalička, Ráječek a Krumpach. Dne 4. 5. 1998 pan T. H. podal ke Katastrálnímu úřadu pro Olomoucký kraj, Katastrálnímu pracovišti Šumperk (dále jen „katastrální úřad“) žádost o prošetření parcely parc. č. 3559, u níž nesouhlasil s vlastnickou hranicí, přičemž požadoval, aby tato hranice odpovídala geometrickému plánu ze dne 6. 11. 1947, který však v předmětné době již nebyl platný. Katastrální úřad panu H. vyhověl a část pozemku parc. č. 3559 chybně připojil zpět k pozemku parc. č. 3558. Dne 26. 4. 2010 navrhla spoluvlastnice M. S. katastrálnímu úřadu, aby opravil hranici vedoucí mezi pozemky parc. č. 3558 a parc. č. 3559 tak, aby odpovídala zobrazení dle obnovy technickohospodářským mapováním, které nabylo platnosti dne 1. 3. 1971 a bylo zároveň na rozdíl od již neplatného geometrického plánu ze dne 6. 11. 1947 relevantním podkladem pro zobrazení hranic mezi předmětnými pozemky. Katastrální úřad návrhu spoluvlastnice vyhověl a v souladu s § 8 odst. 4 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (dále jen „katastrální zákon“) vydal Oznámení o provedení opravy v údajích katastru nemovitostí ze dne 18. 6. 2010, č. j. OR-190/2010-809/44. Žalobkyně s touto opravou nesouhlasila, a proto katastrální úřad zahájil správní řízení ve smyslu § 44 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), jehož výsledkem bylo rozhodnutí ze dne 13. 8. 2010, č. j. OR-190/2010-809/51, kterým katastrální úřad potvrdil své stanovisko uvedené v oznámení o opravě chyby v údajích katastru nemovitostí. Proti tomuto rozhodnutí (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) podala žalobkyně odvolání, které bylo napadeným rozhodnutím zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.

Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně **žalobu** ke krajskému soudu, který při přezkumu napadeného rozhodnutí seznal, že stěžovatel se Sa. S., nar. X, bytem X (dále jen „osoba zúčastněná“), na něhož dne 14. 9. 2010 přešlo vlastnické právo k pozemku parc. č. 3559, nejednal jako s účastníkem řízení před správním orgánem, ač jím od 14. 9. 2010 byl. Konkrétně jej pak stěžovatel nevyzval, aby se k projednávané právní věci vyjádřil, a především aby uvedl, zda na původním návrhu trvá. Tomuto účastníku správního řízení, nyní v rámci soudního přezkumu vystupujícímu jako osoba zúčastněná na řízení, nebylo navíc ani doručeno napadené rozhodnutí. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí přitom plyne, že si změny v osobě navrhovatele byl stěžovatel ke dni vydání napadeného rozhodnutí vědom, neboť skutečnost o převodu vlastnického práva na osobu zúčastněnou výslovně v odůvodnění napadeného rozhodnutí zmínil. Krajský soud dospěl k závěru, že tato vada je natolik závažnou, že mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí, a zároveň, že je nutné doplnit správní spis o další relevantní důkazy týkající se změny vlastníka předmětného pozemku parc. č. 3559 a nově stanovit okruh účastníků řízení. Proto krajský soud napadené rozhodnutí z důvodů uvedených v § 76 odst. 1 písm.

b) a c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) zrušil a věc vrátil stěžovateli k dalšímu řízení.

Proti napadenému rozsudku podal stěžovatel **kasační stížnost**, v níž uvedl, že se neztotožňuje se závěry krajského soudu ve vztahu k aplikaci § 27 odst. 1 písm. a) s. ř. V prvé řadě stěžovatel uvedl, že pokud by měl postupovat podle názoru krajského soudu, pak by porušil § 89 odst. 2 s. ř., dle něhož odvolací správní orgán přezkoumá soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy, čímž je dle stěžovatele stanoven rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí. Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2011, č. j. 5 As 24/2010 – 97, na které krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku odkázal, se nicméně váže k zákonu č. 71/1967 Sb., o správním řízení, který byl již zrušen. Krom toho dle § 59 odst. 1 posledně jmenovaného zákona měl odvolací správní orgán povinnost přezkoumat napadené rozhodnutí v celém jeho rozsahu, což je zásadní odlišnost oproti současnému právnímu stavu. Navíc se citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu vztahoval k mimoodvolacímu řízení ve smyslu § 65 a násl. zrušeného zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, přičemž projednávaná věc se naopak váže k odvolacímu řízení. Z výše uvedených důvodů stěžovatel nepovažuje právní názor vyjádřený v citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu za relevantní pro posouzení projednávané věci. Dále stěžovatel uvedl, že uvedení skutečnosti v odůvodnění napadeného rozhodnutí o tom, že se S. S. na základě darovací smlouvy ze dne 14. 9. 2010 stal vlastníkem pozemku parc. č. 3559, mělo jen informativní význam. Stěžovatel upozornil na to, že prvostupňové řízení bylo ukončeno vydáním rozhodnutí ze dne 13. 8. 2010, což bylo přede dnem podání návrhu na vklad vlastnického práva S. S. k předmětnému pozemku. Ač byl vklad vlastnického práva zapsán dne 7. 10. 2010, tedy přede dnem vydání napadeného rozhodnutí, nelze po odvolacím správním orgánu požadovat, aby pokaždé čekal na výsledek vkladového řízení, které může trvat dlouho, přičemž odvolací správní orgán je vázán lhůtou pro rozhodnutí o opravě chyb podle § 71 s. ř. V neposlední řadě stěžovatel uvedl, že rozhodnutí vydaná katastrálním úřadem v prvním stupni a rozhodnutí vydaná odvolacími orgány v odvolacím řízení podle § 8 odst. 5 katastrálního zákona nemají hmotněprávní účinky, ale pouze evidenční účinky; neřeší tedy konečným způsobem otázku vlastnictví a nemohou způsobit vznik, změnu nebo zánik vlastnického práva. Napadenému rozhodnutí byly tedy dle stěžovatele přiznány jiné účinky, než dle zákona má. Změna účastníků řízení v odvolacím řízení nemá vliv na výsledek rozhodování odvolacího orgánu, a nemohla tak vyvolat ani jeho nezákonnost. Stěžovatel v závěru kasační stížnosti upozornil, že takovýto princip neplatí ani v řízení soudním podle občanského soudního řádu. Ze všech výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 3. 9. 2012 uvedla, že podle konstantní judikatury správních soudů je povinností správních orgánů po celou dobu správního řízení ověřovat okruh účastníků řízení a jednat jako s účastníkem s tím, komu toto postavení svědčí. Pokud tedy stěžovatel nepřehodnotil znovu okruh účastníků, ač zjistil, že došlo ke změně vlastnictví u jedné z dotčených nemovitostí, porušil ustanovení § 4 odst. 1 věty prvé a odst. 4 a § 8 s. ř. Krajský soud tedy dle názoru žalobkyně postupoval správně, pokud napadené rozhodnutí zrušil, a proto žalobkyně navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl a přiznal jí náhradu nákladů řízení ve výši 5.760 Kč.

Osoba zúčastněná na řízení projevila zájem uplatňovat práva osoby zúčastněné, ke kasační stížnosti po obsahové stránce se nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., a neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná.**

Prvá námitka stěžovatele se týkala tvrzení, že pokud by měl postupovat v souladu s právním názorem krajského soudu, byl by nucen porušit § 89 odst. 2 s. ř., podle něhož odvolací správní orgán přezkoumá soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy; tímto je dle stěžovatele stanoven rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že vada, kterou krajský soud stěžovateli vytkl, se nevztahovala k prvostupňovému řízení a jeho přezkumu, nýbrž k řízení o odvolání, které vedl stěžovatel. Podle § 93 odst. 1 s. ř. se pro řízení o odvolání, pokud není stanoveno jinak, použijí obdobně ustanovení hlav I až IV, VI a VII části druhé s. ř. Z toho vyplývá, že i odvolací správní orgán je vázán ustanovením § 47 odst. 2 s. ř., podle něhož je správní orgán povinen bezodkladně poté, co se o něm dozví, uvědomit o tom, že probíhá řízení, i toho, kdo se stal účastníkem až po zahájení řízení, nejde-li o osobu, která se sama jako účastník do řízení přihlásila. Krom toho v rámci odvolacího správního řízení samozřejmě platí i ustanovení upravující základní zásady činnosti správních orgánů, která jsou obsažena v části první, hlavě II. s. ř. Krajský soud stěžovateli vytýkal konkrétně porušení § 4 odst. 1 věty prvé a odst. 4 a § 8 s. ř., proti nimž se provinil tím, že nedostál své povinnosti po celou dobu správního řízení ověřovat okruh účastníků řízení a jednat jako s účastníkem s tím, komu toto postavení svědčí. Důvodem zrušení napadeného rozhodnutí tedy nebyla vada, k níž by došlo v prvostupňovém řízení, nýbrž vada, které se dopustil sám stěžovatel v odvolacím řízení. Jednalo se navíc o vadu, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé, a to zejména v případě, pokud nový účastník správního řízení nedostal příležitost k vyjádření se k předmětu řízení (v tomto případě k podanému odvolání), příp. využít jiných procesních oprávnění (namítnout podjatost úřední osoby, navrhnout provedení důkazu apod.). Stěžovateli tedy nelze přisvědčit v tom, že by realizací právního názoru krajského soudu bylo jakkoliv porušeno ustanovení § 89 odst. 2 s. ř.

Stěžovatel dále krajskému soudu vytýkal, že právní názor obsažený v jím citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2011, č. j. 5 As 24/2010 – 97, není v projednávané věci relevantní, protože se vztahoval k mimoodvolacímu řízení dle § 65 a násl. zrušeného zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, zatímco projednávaná věc se naopak váže k odvolacímu řízení, a dále že samotná skutečnost, že v citovaném rozsudku byla vykládána ustanovení již zrušeného předpisu upravujícího správní řízení, je důvodem, proč není možné závěry plynoucí z tohoto rozhodnutí aplikovat na projednávaný případ.

K prvé části této námitky uvádí Nejvyšší správní soud, že nelze souhlasit s tvrzením stěžovatele, že se právní názor obsažený v citovaném rozsudku vázal pouze k mimoodvolacímu řízení podle § 65 a násl. zrušeného zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení. Z popisu skutkové podstaty totiž vyplývá, že se soud zabýval přezkumem souladu řízení o odvolání proti rozhodnutí vydanému v mimoodvolacím řízení s právními předpisy, nikoliv samotným mimoodvolacím řízením, jak tvrdí stěžovatel. Naopak výtka spočívající v tom, že správní orgán nekomunikoval s osobou, která byla aktuálním účastníkem řízení, se váže právě k odvolacímu řízení, které následovalo po mimoodvolacím řízení. Soud je současně přesvědčen, že použití uvedeného právního názoru na prostředí odvolacího řízení probíhajícího podle správního řádu z roku 2004 nic nebránilo, neboť se jednalo o obdobné případy řešené podle obdobných právních institutů. K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že judikatura vztahující se ke zrušené právní úpravě je principiálně nadále použitelná tam, kde se smysl a účel nové právní úpravy v podstatných rysech shoduje se zrušenou právní úpravou. Tak je tomu i v předmětné věci, a proto Nejvyšší správní soud stěžovatelově námitce nepřisvědčil. Mezi základní principy vztahující se ke správnímu řízení nepochybně patří i nutnost umožnit účastníkům řízení uplatňovat jejich procesní práva, a to jak v kontextu staré, i nové právní úpravy. Není proto důvodu, proč by nemohl být aplikován právní názor vyjádřený v rozsudku tohoto soudu, který vznikl v rámci právní úpravy zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, na pozdější případy, které již podléhaly úpravě zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

V další námitce stěžovatel uvedl, že informace uvedená v odůvodnění napadeného rozhodnutí o tom, že S. S. mladší je ode dne 14. 9. 2010 vlastníkem pozemku parc. č. 3559, měla jen informativní význam. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že není významné, z jakého subjektivního důvodu žalovaný tento údaj v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, neboť toto zjištění mělo v každém případě vést k tomu, aby stěžovatel začal od předmětného data jednat se Sa. S. mladším jako s účastníkem řízení. Tato povinnost plyne pro stěžovatele ze zákona, konkrétně z ustanovení § 47 odst. 2 s. ř., jak je uvedeno výše. Skutečnost, že stěžovatel uvedl údaj o převodu vlastnického práva k předmětnému pozemku pouze z informativních důvodů, nemění nic na zákonné povinnosti, která žalovanému plyne z citovaného ustanovení.

Stěžovatel dále namítal, že po něm nelze spravedlivě požadovat, aby pokaždé čekal na výsledek vkladového řízení, které může trvat dlouho, přičemž odvolací správní orgán je vázán lhůtou pro rozhodnutí o opravě chyb podle § 71 s. ř. Nejvyšší správní soud v tomto ohledu uvádí, že ač žalovaný správně poznamenal, že jej váže lhůta uvedená v § 71 s. ř. pro vydání rozhodnutí o opravě chyb ve smyslu § 8 odst. 5 katastrálního zákona, tato skutečnost nemůže být sama o sobě důvodem postupu příslušného správního orgánu, kterým by byla osoba, která se v průběhu řízení stane jeho účastníkem, zbavena svých procesních práv. Výtka krajského soudu koneckonců nesměřuje k tomu, že by žalovaný správní orgán nevyčkal výsledku vkladového řízení, nýbrž k tomu, že poté, co došlo změně vlastníka předmětného pozemku, žalovaný nedal tomuto novému vlastníku, který se tak stal účastníkem řízení, možnost se k věci vyjádřit a plně uplatnit svá procesní práva vyplývající z postavení účastníka řízení.

Nejvyšší správní soud připouští, že poskytnutí prostoru novému účastníku řízení k vyjádření se k projednávané věci je časově náročné a prodlužuje dobu rozhodování

správního orgánu, což může následně vést k porušení § 71 s. ř., jak tvrdí stěžovatel. V takovém případě se dostává do rozporu právo účastníka řízení uplatnit svá procesní práva, mezi něž patří i právo vyjádřit v řízení své stanovisko (§ 36 odst. 2 s. ř.) a právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před jeho vydáním (§ 36 odst. 3 s. ř.), a povinnosti správního orgánu vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení (§ 71 odst. 1 a 3 s. ř.), čemuž odpovídá právo účastníků řízení takovýto postup po správním orgánu požadovat. Výše uvedená práva jsou odrazem základních zásad činnosti správních orgánů, konkrétně § 4 odst. 4 s. ř., podle něhož správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy, a § 6 odst. 1 s. ř., který stanoví, že správní orgán vyřizuje věci bez zbytečných průtahů; nečiní-li správní orgán úkony v zákonem stanovené lhůtě nebo ve lhůtě přiměřené, není-li zákonná lhůta stanovena, použije se ke zjednání nápravy ustanovení o ochraně před nečinností (§ 80). Při rozhodování, kterému z těchto práv je třeba v případě jejich vzájemného konfliktu dát přednost, je nutné vzít v úvahu účel správního řízení v obecné rovině a míru důležitosti zachování obou výše uvedených práv pro proces rozhodování před správními orgány i pro samotné účastníky. V prvé řadě je nutné si uvědomit, že účastníci správního řízení jsou ony osoby, kvůli nimž je vůbec správní řízení vedeno. Účelem správního řízení je pak vydání věcně i právně správného, zákonného rozhodnutí, které určitým způsobem zasahuje do osobní sféry účastníků řízení. Na správnost a zákonnost správního rozhodnutí má samozřejmě zásadní vliv, zda byl úplně a dostatečným způsobem zjištěn skutkový stav věci, který je dotvářen mimo jiné i vyjádřeními účastníků řízení, kterým by zároveň měla být v tomto ohledu zajištěna „rovnost zbraní“. Rychlost celého procesu rozhodování a vydání rozhodnutí bez zbytečných průtahů, případně v zákonné lhůtě, pokud je stanovena, je rozhodně důležitým atributem správního řízení, není však jeho primárním cílem. Na konflikt těchto práv lze též nahlížet z pohledu intenzity zásahu jejich porušení do právní sféry účastníka řízení. Je zřejmé, že nemožnost vyjádřit se k návrhu či k podkladům řízení před vydáním rozhodnutí je pro účastníka větší újmou, než nedodržení lhůty k vydání rozhodnutí. Navíc je nutné vzít v potaz také skutečnost, že v případě, že správní orgán nerozhodne v zákonné lhůtě či ve lhůtě přiměřené, mají účastníci k dispozici právní prostředek nápravy, kterým je ochrana před nečinností (§ 80 s. ř.). Snaha správního orgánu o zachování lhůty pro vydání rozhodnutí dle § 71 s. ř. tedy nemůže být důvodem pro porušení nebo omezení procesních práv účastníků řízení.

V další námitce stěžovatel uvedl, že rozhodnutí vydaná katastrálním úřadem v prvním stupni a rozhodnutí vydaná odvolacími orgány v odvolacím řízení podle § 8 odst. 5 katastrálního zákona nemají hmotněprávní účinky, ale pouze evidenční účinky. Neřeší tedy konečným způsobem otázku vlastnictví, nemohou způsobit vznik, změnu nebo zánik vlastnického práva, a napadenému rozhodnutí byly tedy dle stěžovatele přiznány jiné účinky, než dle zákona má. Nejvyšší správní soud souhlasí s žalovaným v tom ohledu, že rozhodnutí o opravě chyb dle § 8 katastrálního zákona nemá hmotněprávní, nýbrž pouze evidenční účinky. Tento právní názor ostatně vychází i z dřívější judikatury tohoto soudu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2011, č. j. 8 As 4/2011 – 334, dostupný na www.nssoud.cz). Tato skutečnost však nemění nic na tom, že se na předmětném řízení podle § 8 katastrálního zákona ve smyslu § 27a téhož zákona vztahuje správní řád, dle něhož má správní orgán povinnost během správní řízení ověřovat okruh účastníků řízení a jednat s osobou, o níž se správní orgán dozví, že se stala účastníkem řízení v jeho průběhu, jako s účastníkem řízení, tedy umožnit jí mimo jiné vyjádřit v řízení své stanovisko a vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před jeho vydáním (§ 36 odst. 2 a 3 s.

ř.). Stěžovatel soudu souvislost mezi obsahem této námitky a výše uvedenými povinnosti správního orgánu nijak neobjasnil. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud neshledal, že by tato námitka stěžovatele měla jakoukoliv souvislost s důvody zrušení napadeného rozhodnutí, nepovažoval ji za důvodnou.

V poslední kasační námitce stěžovatel namítal, že změna účastníků řízení v odvolacím řízení nemá vliv na výsledek rozhodování odvolacího orgánu, a nemohla tak vyvolat ani jeho nezákonnost. Dále stěžovatel upozornil na to, že takovýto princip neplatí ani v řízení soudním podle občanského soudního řádu. Nejvyšší správní soud nevidí žádný důvod, proč by skutečnost, že dotčená správní rozhodnutí nemají hmotněprávní, ale pouze evidenční, účinky, měla mít vliv na povinnosti správních orgánů v řízení podle správního řádu. Vzhledem k tomu, že taková souvislost není zřejmá ani z kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud se touto částí námitky dále nezabýval. K otázce, zda má změna účastníků řízení vliv na výsledek rozhodování odvolacího správního orgánu, a tedy i na zákonnost rozhodnutí, které je výsledkem takového řízení, Nejvyšší správní soud v prvé řadě zdůrazňuje, že nikoliv samotná změna v okruhu účastníků řízení v odvolacím řízení, nýbrž skutečnost, že osoba, která se stala účastníkem řízení, nedostala před jeho skončením příležitost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, byla krajským soudem považována za vadu, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že některá ustanovení o řízení obsahují pro správní řízení natolik zásadní pravidla, že jejich samotné porušení může způsobit nezákonnost rozhodnutí. Mezi taková pravidla řízení, na nichž je nutné bezpodmínečně trvat, patří mimo jiné i právo účastníka řízení vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Soudu nepřísluší domýšlet, co by mohl účastník řízení v takovém vyjádření, k němuž nedostal v rámci správního řízení prostor, uvést a jaký vliv na rozhodnutí ve věci samé by takové v současnosti neexistující vyjádření mohlo mít. Veškeré úvahy soudu by se v tomto ohledu odehrávaly pouze v potenciální a pravděpodobnostní rovině, což by bylo v takovém případě nepřípustné.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud souhlasí s názorem krajského soudu, že odepření možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí účastníku řízení je natolik podstatným porušením ustanovení o řízení, že mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., a bylo proto nutné napadené rozhodnutí pro vady řízení zrušit. Zároveň se Nejvyšší správní soud ztotožňuje i s právním názorem vyjádřeným ve výše citovaném rozsudku tohoto soudu ze dne 17. 2. 2011, č. j. 5 As 24/2010 – 97, že je *„povinností správních orgánů po celou dobu správního řízení (tzn. i povinností žalovaného v odvolacím řízení) ověřovat okruh účastníků řízení a jednat jako s účastníkem s tím, komu toto postavení svědčí. Pokud tak žalovaný neučinil, porušil předpisy o správním řízení způsobem, který mohl mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí […]“*.

Na základě všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a jako takovou ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. **zamítl**.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Vzhledem k tomu, že žalobkyně měla ve věci plný úspěch, přiznává se jí náhrada nákladů na zastoupení advokátem, JUDr. Milanem Janíčkem, se sídlem Slovanská 21,

Šumperk, ve výši 5.760 Kč. Tato částka sestává z odměny za dva úkony právní služby, a to převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb a písemného podání – vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif")], která činí v souladu s ustanovením § 7 a § 9 odst. 4 advokátního tarifu 4.200 Kč, a náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby v celkové výši 600 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy advokátu náleží odměna za zastupování ve výši 4.800 Kč, ke které je třeba připočítat 21 % sazbu DPH, neboť advokát doložil, že je plátcem této daně. Dohromady je tedy stěžovatel povinen ve smyslu výroku III. tohoto rozsudku zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení 5.808 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. srpna 2013

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu